

Portfolio i erhvervs- uddannelserne

Undervisningsministeriets
temahæfteserie nr. 5 – 2008

Indhold

- 4   **Introduktion****
- 5   **Portfolio i erhvervsuddannelserne****
  - 5   To former for portfolio
  - 6   Portfolio som evalueringsmetode
- 7   **De fire filmsekvenser****
- 9   **Oplæg til faglige drøftelser****

Introduktion

Portfoliomethoden anvendes efterhånden i en række fag og fagområder blandt andet på grundforløbet i flere af indgangene til erhvervsuddannelserne. I enkelte grundfag er metoden obligatorisk.

Dette teksthæfte og dvd'en med fire filmsekvenser er tænkt som inspiration til lærere i erhvervsuddannelserne, som ønsker at anvende portfolio som evalueringsmetode i deres undervisning i grundforløbet.

Filmsekvenserne giver ikke nogen facitliste, men lægger op til faglige drøftelser og eftertanke. De enkelte sekvenser kan ses uafhængigt af hinanden og efter behov.

I det følgende beskrives kort forskellige former for portfolioer, det særlige ved metoden samt de enkelte filmsekvenser, og der gives enkelte forslag til spørgsmål, som kan være udgangspunkt for faglige drøftelser i lærergrupper og andre relevante fora i erhvervsuddannelserne.

Materialet er tilgængeligt på internetadressen: pub.uvm.dk/2008/eudportfolio. Undervisningsministeriet har finansieret udarbejdelsen af materialet, som frit kan kopieres.

Gert Nielsen
Undervisningsministeriet
Afdelingen for erhvervsfaglige uddannelser
August 2008

Portfolio i erhvervsuddannelserne

Portfolio er en metode til evaluering. Metoden bygger på, at eleven systematisk samler eksempler på sit arbejde og bruger dem som udgangspunkt for at forbedre sin indsats og blive klogere på sin måde at lære og arbejde på.

Dette teksthæfte og dvd'en er tænkt som inspiration til lærere, der ønsker at bruge portfoliomethoden på grundforløb i erhvervsuddannelserne. Materialet indeholder fire filmsekvenser, der belyser portfolio i praksis og fra forskellige vinkler.

To former for portfolio

Arbejdet med portfolio kan organiseres i form af en *arbejdsportfolio* eller en *præsentationsportfolio*.

Arbejdsportfolioen dokumenterer de arbejder, notater og lignende, som eleven har lavet fra start til slut gennem et forløb inden for et eller flere områder. Den kan rent fysisk bestå i en mappe, kasse eller fil, der indeholder elevarbejder i form af for eksempel notater, tegninger, skitser samt fotografier af elevarbejder og arbejdsprocesser. Arbejdsportfolioen fungerer som den røde tråd i den løbende evaluering. Det er fra den, eleven udvælger de ting, der danner grundlag for vurdering af produkt og proces, for samtaler mellem elev og lærer samt for elevens refleksioner og bevidstgørelse om mål og indsats.

Præsentationsportfolioen er et udvalg af elevens arbejder fra arbejdsportfolioen. Den kan have til formål at vise, hvordan eleven har udviklet sig fagligt, eller den kan vise eksempler på elevarbej-

der, der demonstrerer det niveau, eleven har opnået til slut i et undervisnings- eller uddannelsesforløb.

Portfolio som evalueringsmetode

Det særlige ved portfolio som evalueringsmetode består i, at den kan:

- Dokumentere både proces og produkt.
- Inddrage eleven på en aktiv måde.
- Øge elevens bevidsthed om læringens mål og kriterier for vurdering.
- Skærpe elevens evne til at vurdere og målsætte egen indsats.
- Skabe grundlag for elevens refleksioner over læringens hvad, hvordan og hvorfor.
- Danne udgangspunkt for samtaler mellem elev og lærer og mellem elever indbyrdes.
- Skabe en struktur og rød tråd i elevens læringsforløb.
- Give læreren grundlag for løbende og målrettet feedback afpasset den enkelte elev.

Arbejdet med portfolio kan foregå i alle fag og organiseres på forskellige måder. Metoden er blevet obligatorisk i enkelte grundfag på erhvervsuddannelserne, men anvendes nu også i andre fag og fagområder, blandt andet på grundforløb i flere indgange.

De fire filmsekvenser

Materialet indeholder fire filmsekvenser, som fra forskellige vinkler belyser portfoliomethoden i praksis:

1. Elev om portfolio

Varighed: 7:59 minutter

En elev fortæller om sin portfolio, og hvordan hun har arbejdet med den gennem grundforløbet. Hun gør rede for portfolioens opbygning og for dokumentationen med tekster og billeder. Hun beskriver også den nytte, hun har af portfolioen, hvad hun har lært af at arbejde med den, og hvilke krav det har stillet til hende.

2. Samtale med elever

Varighed: 6:30 minutter

En lærer samtaler med to elever med udgangspunkt i notater fra deres portfolioer. Hun fortæller samtidig om sine intentioner med at bruge portfolio, hvad det giver eleverne, og hvad det kræver af dem. Eleverne fortæller om den nytte, de har af portfolioen, og hvordan arbejdet med den støtter deres arbejdsproces og udbytte af undervisningen.

3. Præsentationsportfolio

Varighed: 5:30 minutter

En lærer og en elev fortæller på skift om brug af elektronisk præsentationsportfolio på grundforløbet. Eleven viser, hvordan portfolioen er opbygget, hvad den indeholder, og hvordan den til slut kan bruges som grundlag for at søge praktikplads. Læreren

fortæller, hvad arbejdet med portfolioen kræver af såvel elever som lærer, og hvilken nytte eleverne kan have af den undervejs og som afsluttet produkt.

4. Portfolio på grundforløbet

Varighed: 11:13 minutter

En lærer beretter om sine erfaringer med brug af portfolio på grundforløbet, om muligheder og vanskeligheder, og hvad arbejdet kræver af elever og lærere. Han gør rede for, hvordan eleverne arbejder undervejs, og hvordan arbejdsportfolioen til sidst bearbejdes til en præsentationsportfolio i forbindelse med det afsluttende projekt. Han fortæller også om, hvordan portfolio kan tackles i forhold til elever med forskellige forudsætninger, og hvordan arbejdet med portfolioen kan bidrage til at udvikle elevernes bevidsthed, selvstændighed og ansvarlighed.

Oplæg til faglige drøftelser

Filmsekvenserne foregår i autentiske faglige miljøer med elever og lærere fra forskellige uddannelser, men handler om problemstillinger, der er relevante at diskutere i stort set alle erhvervsuddannelser.

Dvd'en giver ikke nogen facitliste, men skal netop inspirere til eftertanke, faglige drøftelser og udvikling:

- Hvilke muligheder rummer portfolio i forhold til mine/vores elever og forløb?
- Hvilke krav stiller portfolio til lærere og elever?
- Hvordan kan arbejdet med portfolio gribes an og organiseres?

De enkelte filmsekvenser kan ses uafhængigt af hinanden og efter behov.

Materialet kan anvendes som oplæg til diskussioner, temamøder og lignende på den enkelte skole og på seminarer, kurser og konferencer i de erhvervsfaglige uddannelser.

Portfolio i erhvervsuddannelserne

Teksthæfte til dvd

Dvd med teksthæfte indgår i Undervisningsministeriets temahæfteserie som nr. 5 – 2008

Tilrettelæggelse og manuskript: Stig Guldborg, Den Flerfaglige Professionshøjskole i Region Hovedstaden – Danmarks Erhvervspædagogiske Læruddannelse

Filmproduktion og master: ABCFilm, Århus for Undervisningsministeriet, 2008
Teknik: Finn Mathiasen, ABCFilm, Århus

Grafisk tilrettelæggelse af cover, dvd-label og teksthæfte: Malchow A/S, Ringsted

Redaktion og produktion: Werner Hedegaard, Undervisningsministeriet, Kommunikationsenheden

Filmkopiering og tryk: Schultz Grafisk

1. udgave, 1. oplag, september 2008: 1.600 styk

ISBN: 978-87-603-2711-7

ISBN: 978-87-603-2713-1 (WWW)

Internetadresse: pub.uvm.dk/2008/eudportfolio

Udgivet af Undervisningsministeriet, Afdelingen for erhvervsfaglige uddannelser, 2008

Yderligere eksemplarer kan ikke bestilles, men materialet kan frit kopieres og er tilgængeligt online

Printed in Denmark 2008

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til Kommunikationsenheden i Undervisningsministeriet, tlf. 33 92 50 57 eller e-post: pub@uvm.dk

Portfolio i erhvervsuddannelserne

Dvd'en indeholder fire filmsekvenser af en varighed på fra godt fem til godt 11 minutter.

Filmsekvenserne belyser fra forskellige vinkler, hvordan portfolio kan bruges i praksis som evalueringsmetode i erhvervsuddannelserne.

Sekvenserne kan ses uafhængigt af hinanden for eksempel som oplæg til diskussioner i lærergrupper, på temamøder, seminarer, kurser mv.

I teksthæftet er der en kort beskrivelse af hver filmsekvens og eksempler på spørgsmål til drøftelse.

Materialet kan suppleres med *Det afsluttende projekt på grundforløbet i EUD*, som er udgivet af Undervisningsministeriet i samme form.